

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΜΠΟΥΕΝΟΣ ΑΙΡΕΣ

Οδηγός Επιχειρείν Αργεντινής 2017

Από ομιλίες του υπογράφοντος σε ΕΒΕΑ και ΕΒΕΘ τον Ιούλιο του 2017

Ευχαριστώ θερμά τους διοργανωτές, αισθάνομαι μεγάλη χαρά που μου δίνεται η ευκαιρία να μιλήσω για μια χώρα που συνοδεύεται στην Ελλάδα από έντονη μυθολογία και για μια αγορά για την οποία οι έλληνες επιχειρηματίες δεν έχουν συχνά την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μια αντικειμενική προσέγγιση.

Η Αργεντινή θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως ένας κοιμώμενος γίγαντας που προσπαθεί πραγματικά να ξυπνήσει και, εφόσον το επιτύχει, θα αποτελέσει μια από τις σημαντικότερες ατμομηχανές ανάπτυξης του 21^{ου} αιώνα, με βάση την τρέχουσα κατάσταση και τις υπάρχουσες προοπτικές.

Μερικά στοιχεία, προκειμένου να επιχειρήσουμε να συλλάβουμε περί τίνος πρόκειται. Η Αργεντινή είναι η 8^η σε μέγεθος χώρα στον κόσμο, 8 φορές μεγαλύτερη από τη Γερμανία, η περιφέρεια περιοχής πρωτεύουσας πιο μεγάλη από την Ιταλία, ακτογραμμή 5.000 χλμ., απόσταση βορά-νότου 3.700 χλμ., στο βορά υπάρχει ζούγκλα και στο νότο παγετώνες.

Μέλος του G20. Παρά την κρίση του 2001 (1/3 του πληθυσμού της Αργεντινής ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας), η Αργεντινή εξακολουθεί να διαθέτει την ισχυρότερη μεσαία τάξη στη Νότια Αμερική (το 1/3 του πληθυσμού, μαζί με Χιλή & Ουρουγουάη). Το κατά κεφαλήν εισόδημα της Αργεντινής ξεπερνά τα 20.000 δολ. ΗΠΑ, το δημόσιο χρέος αποτελεί μόλις το 54% του ΑΕΠ και η ανεργία βρίσκεται στο 8%. Το μεγαλύτερο βέβαιο πρόβλημα, από μακροοικονομικής σκοπιάς είναι ο υπερπληθωρισμός (άνω του 40% το 2016), ο οποίος όμως επίσης παρουσιάζει τάσεις αποκλιμάκωσης.

Οι πλουτοπαραγωγικοί πόροι της χώρας είναι (χωρίς υπερβολή) μυθικοί και εν πολλοίς αναξιοποίητοι, λόγω της πολιτικής απομονωτισμού της προηγούμενης κυβέρνησης:

- Κατατάσσεται 6^η παγκοσμίως ως προς τα κοιτάσματα μεταλλευμάτων (μετά την Κίνα, το Περού, τις Φιλιππίνες, τη Βραζιλία και τη Χιλή). Διαθέτει σημαντικά κοιτάσματα **χρυσού** (κατατάσσεται 13^η παγκοσμίως, με προοπτική ανόδου στην 4^η με 6^η θέση εντός δεκαετίας), **ποτάσιου** (προοπτική ανόδου στην 4^η - 6^η θέση), **ασημιού** (13^η με προοπτική ανόδου στην 2^η - 3^η θέση), **βορικού οξέος** (2^{ος} παραγωγός παγκοσμίως), **λιθίου** (3^η παραγωγός παγκοσμίως με προοπτική ανόδου στην 1^η - 2^η θέση), **χαλκού** (17^η με προοπτική ανόδου στην πρώτη δεκάδα), ψευδάργυρου, ουρανίου, φωσφάτων και σιδήρου.
- Η Αργεντινή είναι η τρίτη σημαντικότερη πετρελαιοπαραγωγός χώρα στη Λατινική Αμερική, μετά το Μεξικό και τη Βενεζουέλα. Διαθέτει τα τέταρτα σημαντικότερα αποθεματικά της περιοχής μετά το Μεξικό, τη Βενεζουέλα και τη Βραζιλία. Έχει εξακριβωμένα αποθέματα 2 δις βαρελιών αργού και πολλά δυνητικά ανεκμετάλλευτα κοιτάσματα, κυρίως υπεράκτια. Σε ότι αφορά στα **σχιστολιθικά κοιτάσματα αερίου** (shale gas) η Αργεντινή κατατάσσεται δεύτερη παγκοσμίως μετά την Κίνα, και στα **σχιστολιθικά κοιτάσματα πετρελαίου** (shale oil) κατατάσσεται τέταρτη, μετά από τη Ρωσία, τις Η.Π.Α. και την Κίνα.
- **Εξαιρετικά εύφορα εδάφη, άφθονο νερό άρδευσης:** Μέση γεωργική εκμετάλλευση άνω των 5.000 στρεμμάτων. Διαθέτει 340 εκατομμύρια στρέμματα καλλιεργήσιμης γης (δεκαπλάσια της Ελλάδας – θα μπορούσε να ήταν πολύ περισσότερη με τα κατάλληλα υδροηλεκτρικά έργα και εφόσον υπήρχαν άνθρωποι να την καλλιεργήσουν), με σημαντικότερη την εύφορη περιοχή της Πάμπα. Κατατάσσεται ως **πρώτη εξαγωγός χώρα παγκοσμίως στο ηλιέλαιο, αλεύρι, σογιέλαιο και αγλάδια**. Είναι η **δεύτερη σημαντικότερη παραγωγός χώρα λεμονιών και συμπυκνωμένου χυμού τους και η δεύτερη εξαγωγός χώρα καλαμποκιού, σόργου, σογιάλευρου και μελιού**. Αποτελεί μία από τις πέντε σημαντικότερες χώρες παραγωγής και εξαγωγής σειράς προϊόντων, όπως το καλαμπόκι, το σιτάρι και οι ελιές. Η Αργεντινή, **με πληθυσμό 44 εκατομμυρίων κατοίκων, παράγει επαρκή τρόφιμα για την συντήρηση 400 εκατομμυρίων ανθρώπων, με άνετη προοπτική αύξησης του αριθμού αυτού στα 600 εκατομμύρια έως το 2020.**

Νέα πολιτική κυβέρνησης Macri από 1.1.2016: σοβαρά μέτρα απελευθέρωσης της αγοράς της χώρας, εξορθολογισμός της λειτουργίας της οικονομίας, με στόχο την αποκατάσταση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στο εσωτερικό και την **προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων από την αλλοδαπή** → κρίσιμο σημείο για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό των παραγωγικών υποδομών, όπου η Αργεντινή βρίσκεται αντιμέτωπη με την ιστορία της.

Τι εξάγει η Αργεντινή → 62% προϊόντα σόγιας, 11% καλαμπόκι, 4% σιτάρι, 3% κρασί. (ισχυρή βιομηχανική βάση, αλλά με σοβαρά προβλήματα παραγωγικότητας και διεθνούς ανταγωνιστικότητας)

Τι εισάγει η Αργεντινή → Μόνο 10% καταναλωτικά προϊόντα. Κυρίως, κεφαλαιουχικά αγαθά, ενδιάμεσα βιομηχανικά προϊόντα, ανταλλακτικά, πρώτες ύλες, καύσιμα και λιπαντικά.

Διμερώς → Διαχρονικά εισαγωγές από την Αργεντινή περί τα 120 εκ. ευρώ, εξαγωγές μας περί τα 8 εκ. ευρώ. Οι εξαγωγές της Αργεντινής προς την χώρα μας συνίστανται σχεδόν εξολοκλήρου σε προϊόντα του πρωτογενούς τομέα ή βασικής μεταποίησης τους (ζωοτροφές σόγιας 75%, λεμόνια 10%, φυστίκια 8%). Οι εξαγωγές μας περιλαμβάνουν πρωτίστως προϊόντα του δευτερογενούς τομέα. Τσιμέντο, προϊόντα αλουμινίου, δομικά υλικά, μηχανισμοί στάγδην άρδευσης, μάρμαρα αλλά και καπνά.

Σημαντική επισήμανση 1 → Οι περιορισμένες ελληνικές εξαγωγές (αποκρύπτουν το γεγονός ότι το **ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών**, παρότι δυσκολότερο να υπολογιστεί με ακρίβεια διότι περιλαμβάνει τις **υπηρεσίες**, είναι σαφώς πιο ισοσκελισμένο και – υποπευδόμεστε- πιθανότατα **καθαρά πλεονασματικό** για την χώρα μας: **Τουρισμός** (από 5.500 επισκέπτες το 2005 σε 50.000 το 2015), **εφοπλιστική δραστηριότητα** (καθώς το λιμάνι του Μπουένος Άιρες αποτελεί σημαντικότατο σημείο εισόδου και εξόδου εμπορευμάτων στον γεωγραφικό χώρο του Κώνου Νοτίου Αμερικής), **πληροφορική, επικοινωνίες & συντηρήσεις εργοστασίων** (συμβόλαια εκατομμυρίων ευρώ για ελληνικές εταιρείες, με σοβαρά περιθώρια κέρδους).

Σημαντική επισήμανση 2 → Η άρση των συναλλαγματικών περιορισμών δημιουργεί τις προϋποθέσεις ενίσχυσης των αργεντινών **επενδυτικών κινήσεων** στην χώρα μας (τοποθετήσεις χαρτοφυλακίου σε μετοχές και κρατικά ομόλογα, αγορά ακινήτων, παραγωγικές επενδύσεις).

Σημαντική επισήμανση 3 → Σε πολύ λίγες περιπτώσεις υπάρχει τόσο μεγάλη απόσταση ανάμεσα στο τρέχον καθεστώς της οικονομικής & εμπορικής δραστηριοποίησής μας στην Αργεντινή και στις δυνατότητες, τόσο σε ότι αφορά το εύρος όσο και το προφίλ. Περνάμε λοιπόν στους **τομείς των οικονομικών και εμπορικών διμερών σχέσεων**, στους οποίους υφίστανται απτές προοπτικές προώθησης και ενίσχυσης της ελληνικής παρουσίας στην Αργεντινή:

- **Προϊόντα αλουμινίου, τσιμέντο και μάρμαρα**, εν μέσω προϊούσης αναθέρμανσης της οικοδομικής δραστηριότητας,
 - **Μηχανολογικός εξοπλισμός και ανταλλακτικά**, καθώς ο αυστηρός έλεγχος εισαγωγών από πλευράς προηγούμενης κυβέρνησης έχει δημιουργήσει επείγουσες ανάγκες συντήρησης και ανανέωσης των κεφαλαιουχικών αγαθών,
 - **Κρατικές προμήθειες**, ιδίως στους τομείς της **Υγείας** (πολύ μεγάλες ανάγκες εκσυγχρονισμού και προμηθειών σε φάρμακα και υγειονομικό υλικό), των **Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας** (στόχος η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της χώρας από Α.Π.Ε. σε ποσοστό 8% έως το 2017 και σε ποσοστό 20% έως το 2025: η αποδοτικότητα του ανέμου στα αιολικά πάρκα της Παταγονίας συγκρίνεται μόνο με εκείνη της Μογγολίας, ενώ η αντίστοιχη ηλιακή στον Βορρά της Αργεντινής κινείται στα επίπεδα της Σαουδικής Αραβίας) και **Άμυνας και Ασφάλειας** (εκμοντερνισμός και ανανέωση αμυντικού εξοπλισμού, προμήθεια προηγμένων συστημάτων με στόχο τον έλεγχο διακίνησης ναρκωτικών),
 - **Μηχανισμοί στάγδην άρδευσης**, για τη βέλτιστη αξιοποίηση των κατά περίπτωση περιορισμένων υδάτινων πόρων και τη βελτίωση της χαμηλής παραγωγικότητας του πρωτογενούς τομέα,
 - **Ακτινίδια** (εφόσον το ΥΠΑΑΤ ολοκληρώσει τις απαραίτητες διαδικασίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου),
- Οι Αργεντινοί, και ακόμη περισσότερο οι Αργεντίνες, είναι ιδιαίτερα καταναλωτικός λαός. Δεν αποταμιεύουν, ξοδεύουν.
- **Καταναλωτικά προϊόντα** υψηλού σχεδιασμού και λογικής τιμολόγησης, όπως **ρολόγια και κοσμήματα** (fashion watches and designer jewellery),

- **Παραφαρμακευτικά προϊόντα, Καλλυντικά και δερμοκαλλυντικά,**
- **Βιολογικοί καθαρισμοί βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων,** καθώς οι αντίστοιχες υποδομές και τεχνογνωσία της χώρας βρίσκονται σε πολύ χαμηλό έως ανύπαρκτο επίπεδο,
- **Παραγωγή λογισμικού και ολοκληρωμένων πληροφορικών συστημάτων** (τομέας ταχύτερα αναπτυσσόμενος, αλλά με χαμηλή ακόμη τεχνογνωσία),
- Μεταφορά τεχνογνωσίας και κοινοπραξίες στην **ανάπτυξη θαλασσοκαλλιεργειών** (ανύπαρκτος κλάδος, στην ανάπτυξη του οποίου η κυβέρνηση δίνει έμφαση και χρήματα: δυνατότητες συνεργασίας σε επίπεδο ακαδημαϊκό, μεταφοράς τεχνογνωσίας και πιθανών κοινοπραξιών).

Οι παραπάνω διαπιστώσεις δεν σημαίνουν ότι αποκλείεται η προοπτική διεξόδου και άλλων προϊόντων, τα οποία θα πρέπει να εξετασθούν κατά περίπτωση. Για παράδειγμα, ποτέ δεν θα εξάγουμε λάδι ή κρασί στην Αργεντινή, αλλά υπάρχουν δυνατότητες, έστω και σε περιορισμένες ποσότητες για **έτοιμα τρόφιμα** (μεσογειακές σπεσιαλιτέ, λόγω γεύσης αλλά και τεμπελιάς αργεντίνων νοικοκυρών), **ούζο** (λόγω αργεντίνων επισκεπτών) & **πουράκια σοκολάτας** (παραδοσιακά δημοφιλές προϊόν στην περιοχή).

Για να κλείσουμε τον κύκλο αυτής της παρουσίασης με τον τρόπο που τον ξεκινήσαμε, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προσεγγίσει κανείς μια τέτοια αγορά σήμερα που βρίσκεται σε μεταβατική κατάσταση, πριν κορεσθεί από εισαγόμενα προϊόντα, γιατί τότε θα είναι βέβαια αργά και το τρένο θα έχει χαθεί, όπως χάθηκαν τόσα και τόσα.

Φυσικά, οι επιχειρηματικές ευκαιρίες συνεπάγονται πάντα και επιχειρηματικά ρίσκα, τα οποία βεβαίως πρέπει να είναι λελογισμένα. Εφόσον εξάγετε στην Αργεντινή, δεν θα δουλέψετε με εγγυητικές επιστολές τραπεζής, θα ζητήσετε την προκαταβολή όλου του ποσού και εφόσον πρόκειται για παροχή υπηρεσιών, μια προκαταβολή 20-30 % και τμηματική εξόφληση του συμβολαίου καθώς ολοκληρώνονται προσυμφωνημένα τμήματα. Οι αργεντίνοι επιχειρηματίες δεν θα παρεξηγήσουν μια τέτοια απαίτηση, την κατανοούν και την περιμένουν. Η επικοινωνία μαζί τους γίνεται κυρίως στα ισπανικά, αλλά ποτέ δεν έχω δει μια αμοιβαία συμφέρουσα συμφωνία να χαλάει λόγω της γλώσσας επικοινωνίας. Και κυρίως και πάνω απ' όλα να έρχεστε

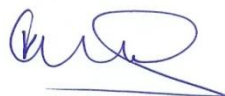
σε επαφή με την Πρεσβεία μας και το Γραφείο ΟΕΥ, κάτι που είναι ακόμη σημαντικότερο για αγορές σαν την Αργεντινή που διακρίνονται από ρευστότητα και τα πράγματα μπορούν ανά πάσα στιγμή να αλλάξουν.

Ολοκληρώνουμε με λίγα λόγια για λοιπές χώρες της Νοτίου Αμερικής (όχι ιδιαίτερα γνωστές στην ελληνική επιχειρηματική κοινότητα):

- **Βολιβία (αρμοδιότητα γραφείου):** Αρκετά κλειστή οικονομία με έντονο κρατικό παρεμβατισμό, η οποία παρουσιάζει επιχειρηματικές ευκαιρίες στις **Α.Π.Ε.** (επιδιώκει τη σταδιακή απεξάρτηση από την οικονομία υδρογονανθράκων) και στους πόρους βελτίωσης της πολύ χαμηλής παραγωγικότητας του πρωτογενούς τομέα της (κυρίως συστήματα στάγδην άρδευσης για τη βέλτιστη αξιοποίηση των ελάχιστων υδάτινων πόρων των υψιπέδων),
- **Χιλή, Ουρουγουάη:** Ανοιχτές οικονομίες και ενδιαφέρουσες αγορές,
- **Παραγουάη:** Ευκαιρίες στον κατασκευαστικό τομέα και στις σκληρές υποδομές, λόγω μεγάλης εισροής χρήματος (narcotráfico),
- **Κολομβία:** Η ταχύτερα αναπτυσσόμενη χώρα της Νοτίου Αμερικής με πολλές επιχειρηματικές ευκαιρίες.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή και την υπομονή σας. Για οτιδήποτε χρειάζεστε, παρακαλώ επικοινωνήστε απευθείας μαζί μας.

Ο Προϊστάμενος

Κωνσταντίνος Δίκaros
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄